de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 25 — 22 JUNI 1951

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

EEN LUCHTAANVAL

HET GEHEIM VAN MIJNHEER SLIM

Mijnheer Slim was een eigenaardig man. Hij was niet alleen werkelijk slim, waardoor hij zijn naam alle eer aandeed, maar hij maakte ook een geheimzinnige indruk. Altijd was hij stiekem aan het prutsen in de kleine werkkamer van zijn rustige woning aan de Kastanjestraat, en niemand mocht weten, wat hij eigenlijk uitvoerde.

Nu had mijnheer Slim inderdaad een uitvinding gedaan, die hij angstvallig voor de buitenwereld verborgen wilde houden. Mijnheer Slim had namelijk een pop gemaakt, die echt kon lopen. Ze was ongeveer zo groot als een kind van een jaar of zes en zag er ook net zo uit. Achter op haar rug stak een grote knoop naar buiten, en als mijnheer Slim daar op drukte, begon de pop te lopen. Annemarie noemde hij haar.

Mijnheer Slim wilde volstrekt niet, dat iemand iets over zijn Annemarie te weten zou komen. Nóg niet, tenminste. Zie je, mijnheer Slim wist zelf nog niet, hoe lang zijn pop het lopen kon volhouden en daarom wilde hij eerst proeven met haar nemen. Maar daarvoor moest hij haar helemaal mee naar buiten nemen, waar het stil was en waar Annemarie de ruimte had. Want in zijn eigen huisje kon Annemarie maar tien stappen doen of ze botste tegen een muur op!

Maar nu gebeurde er op zekere morgen iets heel grappigs. Tenminste, *jullie* zullen het wel grappig vinden. Mijnheer Slim zélf niet, als hij het geweten had.... Maar laat ik vertellen hoe het ging.

Mijnheer Slim was juist weer proeven aan het nemen met Annemarie, toen plotseling de telefoon ging. Haastig rende hij naar de andere kamer, maar liet per ongeluk de deur openstaan. En omdat Annemarie juist in de richting van die deur aan het lopen was, kon ze net zo goed verder gaan, de gang in. Laat nu, heel toevallig, de buitendeur ook openstaan! Annemarie tippelde maar door, het tuinpad af, het hekje door en zo het trottoir op. Juist op dat moment kwam de postbode aanlopen met een tas vol brieven. Geen wonder, dat die twee tegen elkaar opbotsten.

„Neem me niet kwalijk," zei de postbode beleefd. Maar Annemarie gaf geen antwoord.

De postbode pakte het kleine meisje beet en draaide haar met haar gezicht naar zich toe. „Heb ik je pijn gedaan, kleintje?" vroeg hij bezorgd. Toen zag hij pas, dat Annemarie een pop was.

„Lieve help, en ik zag je toch duidelijk lopen!" riep hij uit. Hij draaide haar weer om en zag toen de grote knoop op haar rug. Hij drukte er op en kijk, daar ging Annemarie er weer vandoor, de Kastanjestraat in! De postbode greep met zijn hand naar zijn hoofd, maar aangezien hij nog een massa brieven moest bezorgen, liep hij verder. Natuurlijk vertelde hij aan iedereen die hij maar tegenkwam, dat hij een pop gezien had, die echt kon lopen.

Ondertussen wandelde Annemarie rustig door de Kastanjestraat, tot ze bij het hoekje kwam, waar Smits, de kruidenier, woonde. Toevallig kwam net op dit ogenblik mevrouw Jansen de winkel uit, met een grote boodschappentas aan haar arm. Een botsing kon niet uitblijven. Annemarie maakte een kwartslag rechtsom, zodat ze met haar gezicht naar de Lindestraat kwam te staan.

„Neem me niet kwalijk, jongedame," zei mevrouw Jansen lachend. „Ik kon het heus niet helpen."

Maar Annemarie gaf geen antwoord. Toen bekeek mevrouw Jansen haar eens goed. „Je bent een pop!" riep ze verbaasd uit. „Ik dacht, dat je een echt meisje was. Van wie ben je eigenlijk?" Daar ontdekte ze de grote knoop op Annemarie's rug. „Waar dient die voor?" vroeg ze en drukte er meteen maar eens op.

En nu wandelde Annemarie de Lindestraat in!

Met grote ogen bleef mevrouw Jansen haar nakijken.

„Zo'n pop moet ik voor Suze ook zien te krijgen," zei ze. En ze rende naar huis, waar ze meteen een voor een de speelgoedwinkels in de stad ging opbellen. Maar niemand kon haar vertellen, waar ze zo'n grote, wandelende pop kon krijgen!

Intussen liep Annemarie rustig verder door de Lindestraat. Ze passeerde de winkel van de groenteboer. Natuurlijk stonden daar op deze Zaterdagmorgen heel wat klanten. En al gauw hadden verschillende mensen

Annemarie in de gaten en gingen haar achterna. Zoiets hadden ze nog nooit meegemaakt: een pop die kon lopen!

Bij de hoek van de eerste zijstraat rechts stond Annemarie stil. Ze kon niet meer verder. Al gauw stonden er heel wat mensen om haar heen. Ze betastten haar en draaiden haar om en om. Toevallig stond ze juist met haar gezicht naar de zijstraat toe, toen iemand op haar knoop drukte. En daar tippelde Annemarie weer verder. De mensen praatten nog wat na over het vreemde geval, maar haastten zich toen naar huis, want iedereen had het druk.

Annemarie wandelde nu door de Lijsterbesstraat. En .... de eerste zijstraat rechts daarvan was weer de Kastanjestraat, waar mijnheer Slim woonde. Maar zóver zijn we nog niet!

Daar kwam Annemarie voorbij het huis van Keesje van Lent. Keesje was een jongetje van drie jaar. Hij zat juist voor het raam, zag Annemarie voorbijkomen, rende naar buiten en liep met haar mee. Wat was dat een grappig meisje! Ze zag er lief en aardig uit, maar ze zei niets en wandelde maar door.

Bij de hoek van de Kastanjestraat echter was Annemarie weer uitgewandeld. En nu begon Keesje om haar heen te draaien. Al gauw ontdekte hij de knoop op haar rug, drukte er op, en daar ging Annemarie er weer vandoor, de Kastanjestraat in, want Kees had haar met haar gezicht die kant uit gedraaid!

Omdat Keesje nog maar een erg klein jongetje was, durfde hij niet verder met haar mee te gaan. Hij rende terug naar huis om zijn moeder te vertellen over het meisje met de knoop op haar rug.

Annemarie liep nu voorbij het kleuterschooltje in de Kastanjestraat, dat vlak bij het huis van mijnheer Slim gelegen was. Op de speelplaats krioelden een heleboel kinderen van vier, vijf jaar door elkaar. Maar toen Annemarie voorbijkwam, hielden ze op met spelen. Wat was dàt voor een grappig meisje? Ze riepen haar goede dag, maar Annemarie gaf geen antwoord. Een paar brutaaltjes waagden zich naar buiten, het trottoir op. De juffrouw was juist even naar binnen gegaan. Al heel gauw had Annemarie een hele stoet kleuters achter zich aan.

Maar vlak voor het huis van mijnheer Slim stond Annemarie weer stil. Niet omdat ze wist, dat ze daar thuishoorde, maar eenvoudig omdat ze niet verder kon!

De kleuters dromden om haar heen en bevoelden en bekeken haar van alle kanten. Juist wilde een van de kleintjes op de knop drukken, toen de juffrouw van de kleuterschool de kinderen terugriep. „Direct hier komen!" riep ze met een boos gezicht. En de kinderen renden terug en vertelden de verbaasde juffrouw een opgewonden verhaal over 'n pop die echt kon lopen. Later, thuis, zouden ze hun moeder natuurlijk hetzelfde verhaal in geuren en kleuren opdissen.

Daar stond Annemarie dus, op het trottoir, vlak tegenover het huis van mijnheer Slim.

Juist op het moment dat de kinderen terugholden naar school, legde mijnheer Slim de haak weer terug op zijn telefoontoestel. Het was een erg lang gesprek geweest....

Hij ging terug naar zijn werkkamertje, zag de open kamerdeur, de voordeur die ook al openstond, en kreeg hartkloppingen van schrik! Waar was Annemarie gebleven?

Hij rende naar buiten, zijn voortuintje door, het trottoir op. Daar zag hij Annemarie staan. Haastig pakte hij haar op en droeg haar naar binnen. Maar eerst keek hij met een schichtige blik naar beide kanten de straat op. Wat een bof, er waren geen mensen te zien.

Mijnheer Slim zuchtte van verlichting. „Gelukkig, niemand heeft haar gezien," zei hij bij zichzelf. „Mijn geheim is nog veilig! Maar wat ben ik verschrikkelijk geschrokken!"

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

HOOIBOUW

De zon is amper opgekomen
Of iedereen is in de weer;
Vroeg neemt men afscheid van zijn dromen;
Wat werken kan treedt in 't geweer.

't Is hooibouw; nu geen tijd verloren:
't Is jachten heel de lange dag;
Al van het vroege morgengloren
Zwoegt ieder zoveel hij vermag.

Je moet van 't weer nu profiteren,
't Is werken, dat je er van hijgt.
Hier zijn ze 't groene gras aan 't keren,
Zo, dat de zon er vat op krijgt.

Dáár zamelt men in lange banen
Het geurig hooi op rij bijeen.
De baas hoeft niemand aan te manen,
Elk rept er handen, lijf en been.

Dan wordt de hooi-oogst opgeladen
En vrolijk gaat het huiswaarts toe.
De boer slaat kalm de wolken gade,
Hij voelt zich nauwelijks nog moe.

De regen mag nu rustig komen,
De oogst is veilig onder dak;
Al valt het water ook bij stromen,
Hij voelt zich weer op zijn gemak. **L. S.**

LEERRIJKE LESSEN

DE LEEUW EN DE STIEREN

Er waren eens vier sterke stieren, die in de gaten kregen dat een leeuw hen beloerde.

„Weten jullie wat," zeiden de stieren, „we blijven steeds met zijn vieren bij elkaar, dan kunnen we die leeuw gemakkelijk baas, wanneer hij ons aanvalt."

Dat deden ze en de leeuw kreeg geen kans om een van de vier stieren te bemachtigen.

Dat ging een hele tijd best, maar . . . .

Tenslotte begon het de stieren te vervelen zo altijd samen te lopen. Ze kregen ruzie en gingen uiteen. Elk zijn eigen weg.

En toen kreeg de leeuw de kans, waarop hij al zo lang had geloerd. Hij besprong de stieren de ene na de andere en ofschoon elke stier woedend vocht voor zijn leven, mocht het niet baten: ze sneuvelden alle vier.

Laten wij het voorbeeld van die stieren dus maar liever niet navolgen en niet denken, dat we alles alleen kunnen klaarspelen of sterk genoeg zijn, om elk gevaar het hoofd te bieden. Dat kon ons, als eenling, wel eens hard tegenvallen. Maar wanneer we ons aaneensluiten en allemaal te samen schouder aan schouder staan tegenover elk gevaar, wel, dan hebben we een redelijke en behoorlijke kans, dat we er zonder kleerscheuren kunnen afkomen, wanneer de nood aan de man komt.

Denkt aan het ook jullie zo bekende gezegde: eendracht maakt macht.

ONZE WONDERE WERELD

VLINDERS EN HUN NAKOMELINGEN

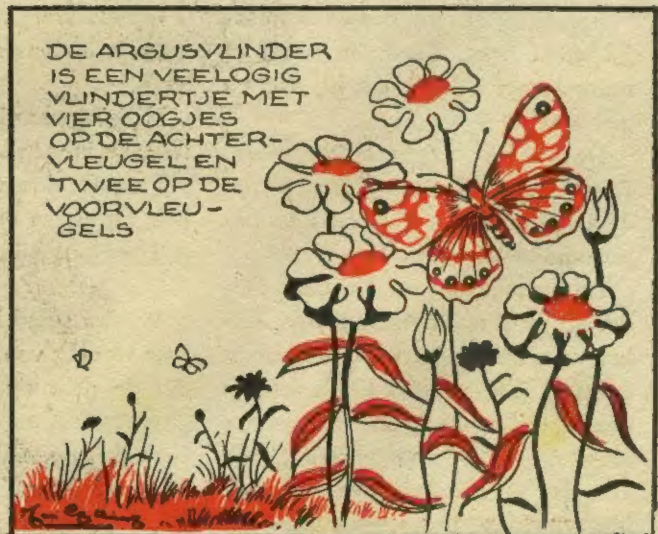
VLINDERS ZIJN MOOI, MAAR HUN RUPSEN KUNNEN HEEL WAT SCHADE AANRICHTEN.

DE TWEE BROERS

Lang geleden leefden er in een Zweeds dorp twee broers.

De ene broer, Egon, was een rijke koopman; de andere, Lars genaamd, was een arme schoenmaker.

Egon was in het dorp niet erg gezien. Hij werd steeds gieriger, naarmate hij rijker werd. Maar van al zijn rijkdom stond hij geen cent af aan een arme of ongelukkige. Hij kende niet de voldoening van het geven, hij kende alleen het voordeel van ontvangen en winst maken.

Het gebeurde wel eens, dat Lars nauwelijks geld genoeg had, om voedsel voor zichzelf te kopen. Het kwam dan echter nooit bij hem op, om Egon om hulp te vragen.

Lars sloeg zich altijd door de moeilijkheden heen. En Egon stond er immers voor bekend, dat hij stug en gierig was.

De twee broers zagen elkaar zelden. Egon voelde zich ver verheven boven de arme Lars. En dit deed Lars natuurlijk veel verdriet.

De mensen hielden van Lars, omdat hij goed en vriendelijk was. Zieken en armen klopten bij hem nooit vergeefs aan de deur. Ondanks zijn armoedige omstandigheden gaf hij altijd de een of andere kleinigheid. Dan zag hij hun zorglijke gezichten blij oplichten. Dat stemde Lars gelukkig. Het was immers heerlijk, iets voor een ander te kunnen doen.

Het was een zonnige Zondagmiddag.

Egon zat in de serre van zijn grote huis en dacht diep na over allerlei dingen.

Hij voelde zich heel eenzaam.

Plotseling dacht hij aan Lars. Hij had een dag tevoren in het dorp gehoord, dat Lars ziek was. Ach, wat kon hem dat eigenlijk schelen! Lars leefde in zo'n heel andere wereld dan hij.

Hij probeerde de gedachte aan Lars uit zijn hoofd te zetten. Maar het gelukte hem toch niet.

Er kwamen herinneringen aan vroeger terug. Lars en hij waren vroeger altijd samen. Vreemd kon het toch gaan in het leven. Lars was nu een arme schoenmaker en had veel vrienden. Hij was een rijke koopman zonder vrienden. Egon besefte echter niet, dat hij zijn eenzaamheid had te wijten aan zijn onvriendelijke houding jegens de mensen.

Hij ondervond nu meer dan ooit, wat het was om eenzaam te zijn.

Veel geld had hij, maar dat bracht hem geen geluk.

Opeens kreeg hij een ingeving. Een mens is immers nooit te oud om te leren.

Hij ging naar het kippenhok in de tuin. De kippen hadden goed gelegd; vijf mooie eieren haalde hij uit het hok. De eieren deed hij in een netje.

Toen ging hij op weg naar Lars.

Weldra stond hij voor de eenvoudige woning van zijn broer. Hij zag, dat de deur op een kier stond en glipte naar binnen.

Zachtjes opende hij de kamerdeur. Lars zat in een gemakkelijke stoel. Hij zag er ziekelijk en vermagerd uit.

„Mag ik binnenkomen, Lars?" riep Egon.

„Ben jij het, Egon?" vroeg Lars.

Na jaren stonden de broers tegenover elkaar, Egon heel beschaamd, Lars heel verheugd.

„Wat ben ik daar blij om, Egon," zei Lars.

„Ik heb ook nog iets voor je meegebracht," zei Egon, terwijl hij het netje met de eieren voor Lars op tafel neerlegde.

Lars kon het nauwelijks geloven. Dan keek hij naar zijn broer en zijn ogen straalden van blijdschap. Maar het was niet alleen het geschenk van Egon, dat hem gelukkig maakte; het was ook zijn terugkomst.

De broers hadden elkaar eindelijk weergevonden.

Toen Egon na het bezoek aan Lars naar zijn huis terugkeerde, was hij een ander mens geworden.

Hij begreep niet, waarom hij niet eerder naar Lars gegaan was.

Hij wist nu, hoe prettig het was, andere mensen te helpen, die in nood verkeerden. Hij had ontdekt, dat het een mens gelukkig maakte, goed voor anderen te zijn.

Eenzaamheid kende hij daarna niet meer.

Hij bleef de rijke koopman, maar zijn gierigheid veranderde in edelmoedigheid. *J. HEILOO*

WAT ZEGT MIJN NAAM?

DIRK WIL HET NAADJE VAN DE KOUS WETEN

Dirk was in een van de schoolboeken de naam tegengekomen van Theoderik, een koning van de Oost-Goten, die op het einde van de vijfde eeuw Italië veroverde. Hij herinnerde zich, dat in een der eerste namenkwartiertjes de meester gezegd had, dat Dirk van Theodorus afkomstig was, wat Godsgeschenk betekent. Bij de eerste de beste gelegenheid, zo nam hij zich voor, zou hij de meester vragen, of Theoderik hetzelfde was als Theodorus en dus ook geschenk van God betekende.

Theoderik

„Nee, Dirk," zei meester, „Theodorus en Theoderik hebben met elkaar niets uit te staan. Theodorus is van Griekse afkomst, zoals ik vroeger al eens gezegd heb, en Theoderik is van Gotische komaf. Ik vertelde indertijd, dat Dirk, en veelal ook Dorus, van Theodorus is afgeleid. Dat is in zoverre ook het geval, dat degenen, wier volle naam Theodorus luidt, in het dagelijks gebruik Dirk of Dorus, of ook wel Theo zullen heten. Maar wanneer we in de loop der tijden de verschillende vormen van de naam Dirk nagaan, dan vinden we, opklimmend naar vroeger eeuwen: Dirk, Dierk, Dierik, Diedrik, Diederik; Fries: Thiadrik; Oudhoogduits: Tiudrih; Oost-Gotisch: Thiudrik. Zo heette dan ook die Oost-Gotische koning, Dirk, van wie jij gelezen hebt.

De Romeinse schrijvers verlatijnsten die naam Thiudrik en maakten er, naar het gehoor, Theodericus van; soms ook schreven ze Theudericus of Thudericus. Nooit evenwel schreven ze Theodoricus, want ze wisten heel goed, dat de naam van die Gotische koning met het Griekse Theodorus niets te maken had.

De betekenis van dat Thiudrik of Theoderik — wat niet anders is dan een verkorting van het Latijnse Theodericus — is dan ook een heel andere dan die van Theodorus. Thiudrik is samengesteld uit de twee Gotische woorden: Thîud: volk, en rîk: machtig, en wil dus zeggen: machtig onder het volk. Die Oost-Gotische koning Thiudrik, Theoderik, Diederik of Dirk, droeg derhalve zijn naam met volste recht.

Volgens de taalkundige afleiding — etymologie noemen ze dat met een geleerd woord — is Dirk dus een Oudgermaanse naam; het Gotisch is de oudste Germaanse taal, waarvan iets in schrift is overgebleven, namelijk de beroemde bijbel van Ulfilas of Wulfila, uit de vierde eeuw van onze jaartelling. Volgens het gebruik echter, volgens de gewoonte is Dirk een afkorting van de Griekse naam Theodorus.

In beide afleidingen hoeft men zich over de betekenis van die naam niet te schamen, Dirk."

FLUIT- EN LUIBEKERS

Nadat in 1579 de Unie van Utrecht gesloten was, hadden de Staten enige glazen bekers laten maken, waarin, als in een klok, een glazen klepel hing. Nadat die bekers geledigd waren, keerde men ze om en gebruikte ze als klok.

Wanneer men in de bek van de zilveren draak blies, gaf die een schrikkelijk schel gefluit en tegelijkertijd bracht de uit de rug van de draak ontsnappende lucht een daarboven staand rad in beweging. Onder het beest hing dan de bel. Zo werden tegelijkertijd vier verschillende geluiden voortgebracht. Het gelui van de glazen klok, het rinkelen van de bel, het fluiten van de draak en het snorren van het rad.

Die klokbekers werden gebruikt om iemand uit te luiden, dat wil zeggen bij zijn vertrek te vergezellen met geluiden. Er zijn niet veel exemplaren meer van overgebleven, want de glazen zijn meestal te niet gegaan of gebroken.

Van het exemplaar, dat wij hier afbeelden, is het hele bovenstuk van zilver (verguld), alleen de kelk bestaat uit glas.

Dit uitluiden van soms voorname lieden werd later nagevolgd door het gewone volk, waarbij soms het volgende (of een soortgelijk versje) werd gezongen:

Duk d'Alf die heeft het
te zwaar verbruid,
Wij luijen den koning
van Spanjen uit.

Fluit- en luibeker.

VONKJE

1 De schrik voor Maggie zat bij Vonkje en Meindert nog zozeer in de benen, dat zij eerst hun huisje niet durfden binnengaan. Tenslotte vermande Meindert zich en hij keek door de deur. Toen zag hij tot zijn vreugde, dat het Jantha en Lola waren.

2 „Wat zijn we blij, dat we jullie eindelijk gevonden hebben!" riep Lola uit. „We hebben uren naar jullie gezocht!" „Je moet weten, dat de school weer begonnen is," voegde Jantha er aan toe, „en juffrouw Barry vroeg ons, naar jullie uit te kijken."

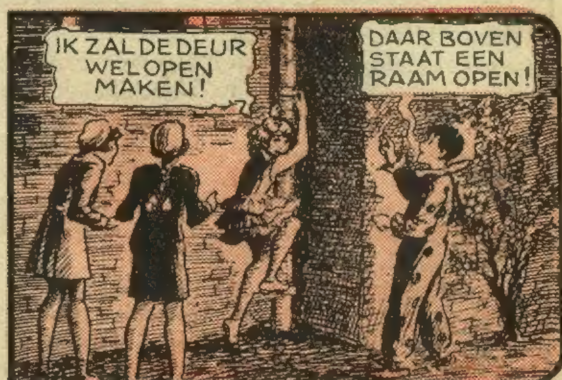
3 Vonkje moest eerst rap vertellen, wat zij en Meindert beleefd hadden en toen haastten ze zich naar school. „Wat zal juffrouw Barry wel zeggen, als ze me in dit jurkje ziet!" zei Vonkje. „Ik hoop maar, dat we haar niet tegenkomen!"

4 „O, 't is helemaal niet nodig, dat juffrouw Barry je ziet," meende Lola. „We nemen de achterdeur." „En ze zal heus niet boos zijn," dacht Jantha. „Je ziet er leuk uit in dat pakje en het is tenslotte jouw schuld niet!"

5 Het was al later dan ze gedacht hadden, en toen ze aan de keukendeur kwamen, bleek Saar die al gesloten te hebben. „Nu zullen we toch aan de voordeur moeten bellen en daarmee de hele school wakker maken!" zei Lola verschrikt.

6 Meindert, die tot dan toe gezwegen had, wees nu op een raam in de hoogte. „Kijk, Vonkje," zei hij, „dat raam staat open." „Prachtig!" fluisterde Vonkje. „Ik klim even naar boven en dan laat ik jullie binnen. 't Is maar eventjes!"

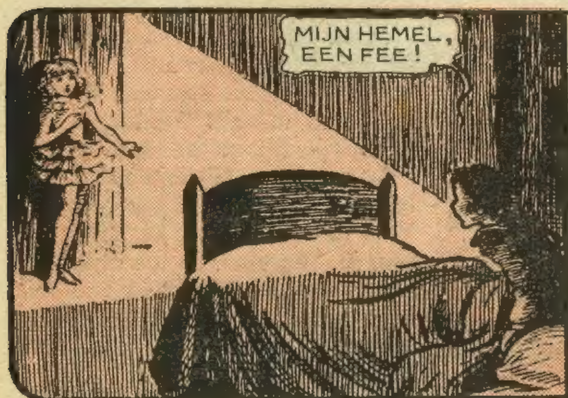
de vrolijke Vrijbuiter

7 Het kostte het lenige meisje geen moeite om langs de regenpijp naar het raam te klauteren en in een wip was ze binnen. Toen bemerkte ze, dat de gordijnen van de slaapzaal waren, waar de andere meisjes al in diepe rust lagen.

8 Ze begreep, dat het niet zou meevallen over de zaal te lopen zonder iemand wakker te maken, maar ze kon nu niet meer terug. Voorzichtig schoof ze het gordijn opzij en gluurde over de zaal.

9 Voetje voor voetje schoof ze naar voren, maar opeens raakte ze een losse plank en bij het daardoor veroorzaakte gekraak ging een meisje rechtop in bed zitten. Ze liet haar electrisch lampje over de zaal gaan en riep uit: „Hé! Een fee!"

10 Het meisje, Miesje Everts, was nog maar pas op school en ze bemerkte niet, dat het Vonkje was, die voor het gordijn stond. Ze ijlde naar de gang en riep juffrouw Barry: „Kom toch gauw; er is een fee op de slaapzaal!"

11 De lerares, die dacht dat het meisje gedroomd had, begon smakelijk te lachen. Op Miesje's aanhouden ging ze echter mee naar de slaapzaal. „Hier stond ze, juffrouw Barry," fluisterde Miesje. „Maar ik zie nergens een fee!" zei de lerares.

12 „Ze moet hier toch heus zijn!" hield Miesje vol. „Het was daar, bij het raam!" Plotseling scheen haar electrisch lampje op twee schoentjes, die onder het gordijn uitstaken. „Je hebt toch gelijk gehad!" zei juffrouw Barry verbaasd.

De goede vangst

Wat zullen we gaan doen?" vroeg Wim aan zijn vriend Bart, toen ze 's Woensdagsmiddags om twaalf uur uit school kwamen.

„Dat weet ik nog niet," antwoordde Bart. „Laten we eerst maar eens gaan eten, want ik heb flink honger gekregen."

Toen ze bij het huis van Bart waren, spraken ze af dat Wim na het eten bij hem zou komen, en dan zouden ze wel zien, hoe ze hun vrije middag doorbrachten.

Nadat Wim zijn bord leeggegeten had, zei zijn moeder: „Je moet eerst even naar de schoenmaker, met deze bruine schoenen van vader."

Nou, dacht Wim, dat is gauw genoeg gebeurd, ik ben zo weer terug. Maar hij moest bij meneer van Dam, zo heette de schoenmaker, een poosje wachten, want vader zou die avond zijn bruine schoenen nodig hebben, had moeder gezegd. Wim ging zo lang op het bankje van de schoenmakersleerling zitten, die naar huis was om te eten. Hij keek aandachtig naar meneer van Dam, die de losgelaten zolen weer stevig vastsloeg.

„Zo," zei de schoenmaker na een kwartiertje. „Daar kan je vader weer een tijdje op lopen; alsjeblieft, jongeman!"

Wim pakte de schoenen aan, maar keek er niet naar. Zijn oog was gevallen op de kalender, die tegenover hem aan de muur hing.

„Ja!" riep Wim, „ik weet 't."

„Wat weet je?" vroeg de schoenmaker.

„Wat ik vanmiddag ga doen," zei Wim; „ik ga vissen met mijn vriend."

„Dat kan, het is één Juni geweest, de vistijd is geopend," zei meneer van Dam.

Wim nam vlug de schoenen onder zijn arm, groette beleefd en verliet de werkplaats. „Je doet je best maar!" riep de schoenmaker nog, toen Wim al bij het hekje was.

Nadat hij gauw vaders schoenen had thuisgebracht, liep hij op een holletje naar Bart, aan wie hij zijn plannetje vertelde. Nou, die was daar natuurlijk best voor te vinden. „Heb je een hengel?" vroeg hij.

„O, nee," zei Wim, „daar heb ik helemaal niet aan gedacht."

Hij schrok er zelf een beetje van, dat hij dat helemaal vergeten was. Om te vissen heb je nu eenmaal een hengel nodig, dat is zo helder als water.

Bart vertelde, dat hij wel een hengel van zijn grote broer kon lenen en hij vroeg, of de vader van Wim soms een hengel had.

„Nee," zei Wim en hij begreep wel, dat dat niet meeviel. Gelukkig vond Bart op zolder nog een extra-snoertje met een dobber en een haakje er aan. Dat was tenminste alvast wat. Toen Wim op aanraden van de broer van Bart een flinke tak uit de tuin had gehaald, was het probleem spoedig opgelost. Hij had wel geen mooie hengel, maar hij kon er in ieder geval mee vissen.

Om drie uur zaten ze aan de waterkant. Nadat de snoertjes afgerold waren, namen ze ieder een stukje deeg en prikten dat aan hun haakjes.

Precies tegelijk legden ze in en toen moesten ze maar afwachten, wie het eerst een visje zou vangen.

„Kijk!" riep Wim na een paar minuten, „mijn dobber beweegt; stil!"

Gespannen keken ze naar 't kleine rode dobbertje, dat op het water heen en weer danste.

„Ik geloof dat het de wind is," zei Bart. „Als je goed beet hebt, gaat ie helemaal onder."

„Dan heb jij beet!" riep Wim, die de dobber van Bart niet meer zag. Hij had gelijk en Bart trok vlug zijn hengel op, maar . . . . te laat.

Terwijl hij zo aandachtig naar Wim had staan kijken, had een visje het aas van zijn haakje gesnoept. Voor de tweede maal legden de jongens in. Het visje, dat de smaak van het lekkers te pakken had, was blijkbaar op dezelfde plaats blijven zwemmen, want meteen ging Bart's dobber weer onder.

Hij wachtte nog even, sloeg toen met een ruk zijn hengel op en zag een klein witvisje aan zijn haakje spartelen. „Hoera!" riep hij, „visjes die snoepen zijn voor de poes!" Wim vulde zijn emmertje half met water en daar werd het eerste visje in gedaan. De jongens, die hoopten dat er meer visjes deze weg zouden volgen, legden weer dapper in, maar het eerste uur gebeurde er niets. Wim begon de moed al te verliezen. Bart had tenminste iets gevangen, maar hij had nog helemaal niets. Tegen vijf uur besloten ze naar huis te gaan en het een volgende keer nog eens te proberen. Bart rolde het eerst zijn snoertje op en toen hij klaar was, wilde ook Wim zijn hengel ophalen.

„Héééééé!" riep hij, „het gaat niet!" Zijn dobber was onder water en hij trok vreselijk hard, maar kon hem niet meer boven krijgen.

„Daar zit vast een snoek aan," zei

Bart, die vlug was komen helpen. Na veel moeite kregen ze eindelijk de vangst boven water. Aan het haakje hing .... een grote tak. Teleurgesteld keken de jongens elkaar aan. Dat was even een tegenvaller!

Bart pakte de tak en wilde hem alweer in het water gooien, toen Wim plotseling iets aan een der zijtakjes zag hangen. Vlug pakte hij zijn vondst beet. Het was een ring. Bart haalde zijn schouders op en zei: „Wat heb je daar nou aan."

„Hij kan wel van goud zijn en goud is veel waard," zei Wim, die maar wát trots op zijn goede vangst was. Met zijn zakdoek wreef hij het vuil er af en toen de ring begon te glimmen, was het bijna zeker dat hij

van goud was. Toen zij hem nog eens aandachtig bekeken, ontdekten zij binnen in de ring een paar cijfers: 15-4-1926 stond er.

„O," zei Bart, „dat kan best een trouwring zijn. Vader en moeder hebben ook allebei zo'n ring, daar staat de datum van hun trouwen in."

Ja, dan was de ring nog méér waard, en omdat Wim het wel gek vond om hem zo maar bij zich te houden, besloten zij hem naar het politiebureau te brengen.

„Dat is een gouden ring," zei de agent, die hun vondst op het bureau bekeek. De agent zei echter ook, dat hij niet een twee drie kon zeggen, van wie die ring was. Dat moest hij nazoeken in het boek van de verloren voorwerpen en daarom moesten de jongens na een half uurtje maar even terugkomen. Zij waren echter zo nieuwsgierig, dat ze op de stoep van het bureau bleven wachten.

Na een kwartiertje klopte de agent al op het raam en hij wenkte dat de vissertjes binnen moesten komen. „Het valt nogal mee," zei de agent, „De ring is van mijnheer Koolmans in de Eikenlaan. Hij heeft hem vijf jaar geleden verloren toen hij een meisje redde, dat in de sloot waar jullie gevist hebben bijna verdronken was."

„Komt meneer de ring halen?" vroeg Wim.

„Nee," zei de agent, „ik heb hem opgebeld en toen ik het nieuws vertelde, vroeg hij of jullie hem zelf wilden komen brengen." Dat vonden de jongens wel leuk en vlug gingen ze naar de Eikenlaan, waar meneer Koolmans op nummer 12 woonde.

Toen ze aangebeld hadden, maakte mijnheer Koolmans zelf open. „Zo, daar hebben we de goudzoekers," zei hij lachend. Hij nam Bart en Wim mee naar de huiskamer en daar moesten ze het hele verhaal vertellen. Mijnheer Koolmans was erg blij, dat hij zijn ring na al die jaren weer terug had en hij bedankte de jongens hartelijk. Mevrouw Koolmans schonk voor Wim en Bart een groot glas limonade in en van mijnheer kregen ze daar elk nog 'n reep chocolade bij.

Toen ze een poosje gezellig hadden zitten praten, stapten de jongens op, want het was ondertussen al zes uur en dus etenstijd geworden.

Mijnheer Koolmans liet de jongens uit en in de vestibule pakten zij hun hengels weer op, die ze daar zo lang hadden laten staan.

„Wat is dat voor een stok?" vroeg mijnheer aan Wim.

„Dat is mijn hengel," zei Wim. „Het is wel geen echte, maar u hebt wel gezien dat ik er toch wel wat mee vangen kan, al was het dan een ring en geen visje."

Mijnheer Koolmans keek de jongens eens aan en scheen even na te denken.

„Wacht eens even," zei hij en liep vlug de trap op. Even later kwam hij terug met een prachtige hengel in zijn handen. „Ik heb jullie al verteld," zei hij, „dat ik vroeger zelf veel gevist heb. Nu heb ik daar geen tijd meer voor en daarom moet jij die voortaan maar gebruiken," zei hij tegen Wim en hij gaf hem de mooie hengel. Het was er een, die uit vier delen bestond en Wim wist niet, hoe hij de vriendelijke mijnheer Koolmans moest bedanken.

Overgelukkig liepen ze naar huis, waar Bart en Wim aan iedereen vertelden van hun prachtige buit: de ring van mijnheer Koolmans en de nieuwe hengel!

MIDAS'
MALLE MORMELKUREN

☆

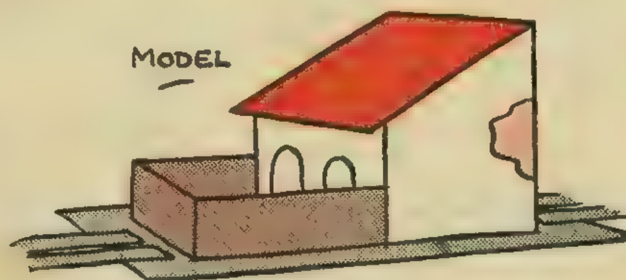
Sjonge, dacht ik, dat gaat niet,
dat neem ik niet, zeg;
En ik sprong op de grond,
zonder nader overleg.
Ik rende naar buiten.
Het was donkere nacht;
Er was niemand te zien,
maar dat had ik verwacht.
Ik loerde om het hoekje
van een smalle straat,
En liep een blokje om,
zoals dat zo gaat;
Maar nee, hoor, geen poppendief
van ver of nabij:
Hij was foetsie met alles:
behalve met mij.

*

Ik liep zo te suffen door
't hele dorp. Het werd dag
Toen ik plots op de weg
een woonwagen zag.
Ik weet niet hoe het kwam,
maar in 't diepst van mijn brein
Was er iets dat me zei:
Midas, daar moet je zijn.
Haha, lieve kindren,
ik bezon me niet lang,
Maar ik rende als een windhond
van eerste rang;
De weg vloog gewoon
onder mijn poten door
En ik voelde 't in mijn spieren:
je bent op het spoor.

(Wordt vervolgd)

Villa „Knorrepotslust"

Het is de bedoeling, dat je die varkenswoning zelf in elkaar zet en alles zo inricht, dat de beide bewoners naar buiten komen als je ze roept om later hun nachtlogies op te zoeken, zodra ze zich aan hun trog te goed hebben gedaan.

De verschillende stukken moeten langs de buitenlijnen uitgeknipt worden. Natuurlijk trek je de plaat eerst over op stevig karton of je plakt ze erop. De varkensfiguren laat je echter met de ruggen aan elkaar vastzitten. Daarna vouw je ze dubbel en ter plaatse van het witte stukje D in de lange stroken van fig. C plak je ze vast; echter zo, dat de varkenssnuiten de kant van cijfertje 1 uit kijken. Bij het opplakken van die varkens maken we gebruik van de donkere strookjes, die onder aan de varkens zitten en die we naar buiten omvouwen langs de stippellijn.

De acht witte vakjes met het inschrift „uit", die in het grondvlak voorkomen, snijden we uit, waarna we beide stroken C door de openingen vlechten, zoals fig. 1 laat zien. De dieren staan in het midden van het grondvlak en kijken de kant uit van B 2 van het grondvlak.

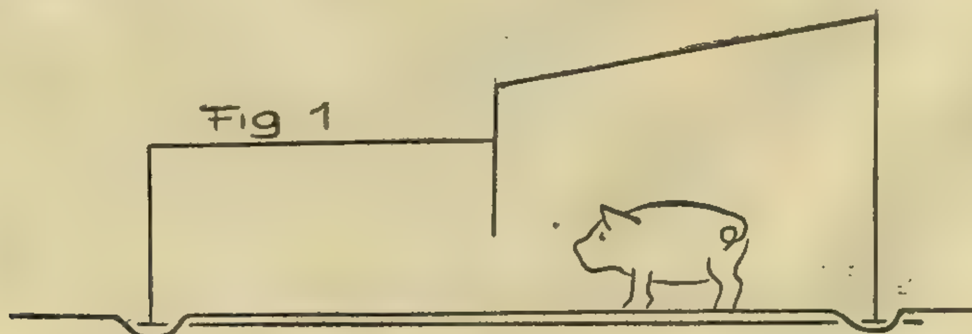
Nu plakken we het hok A 1 2 3 4 op het grondvlak, waarbij we gebruik maken van de strookjes, die aan de muren vastzitten en die eerst naar achteren moeten worden gebogen.

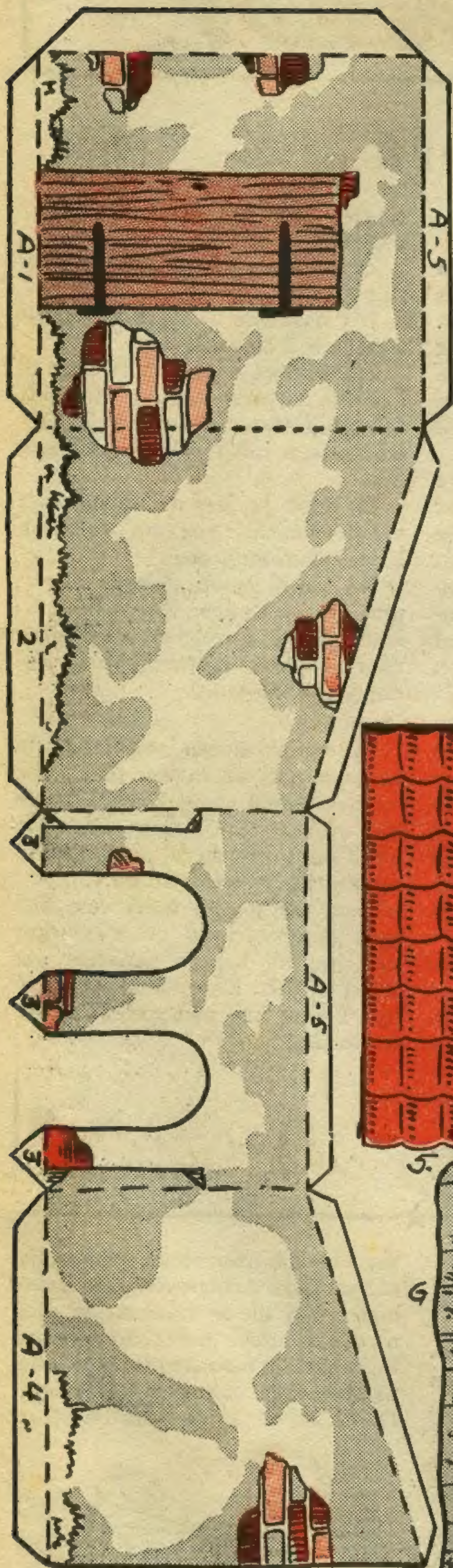
Het pannendak wordt dan op zijn plaats geplakt. Daarna is de schutting aan de beurt. Die vouw je eerst om langs de stippellijn in het midden, nadat we bij 1 en 2 de smalle gleufjes hebben ingeknipt. De dubbelgevouwen helften worden op elkaar geplakt en eerst dan wordt de schutting met de strookjes B 3 op het grondvlak gelijmd. Dan ziet alles er uit zoals het model aangeeft.

Langs schutting, hok en buitenkant van het grondvlak zie je nog enkele witte vlekken met aanduiding van grassprietjes er omheen. Even groen maken met kleurpotlood of verf.

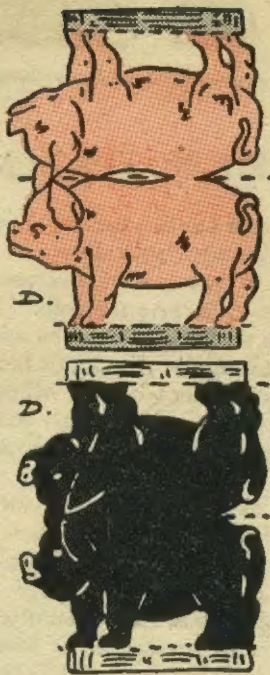
Als je nu de uiteinden der stroken heen en weer trekt, dan zul je zien hoe de varkens naar buiten komen om in hun trog te gaan eten of weer naar binnen tippelen.

Zo kun je ook in plaats van varkens konijntjes, kippen, geiten, schapen of wat je maar wilt, opplakken.

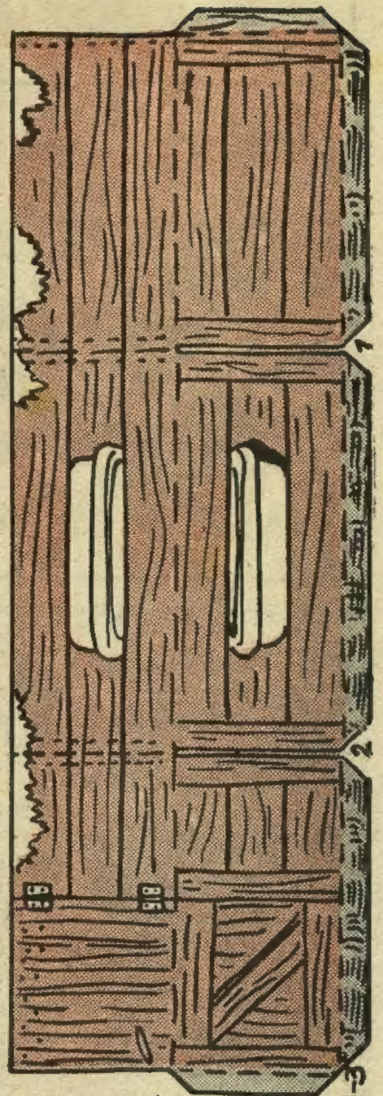

Hok.

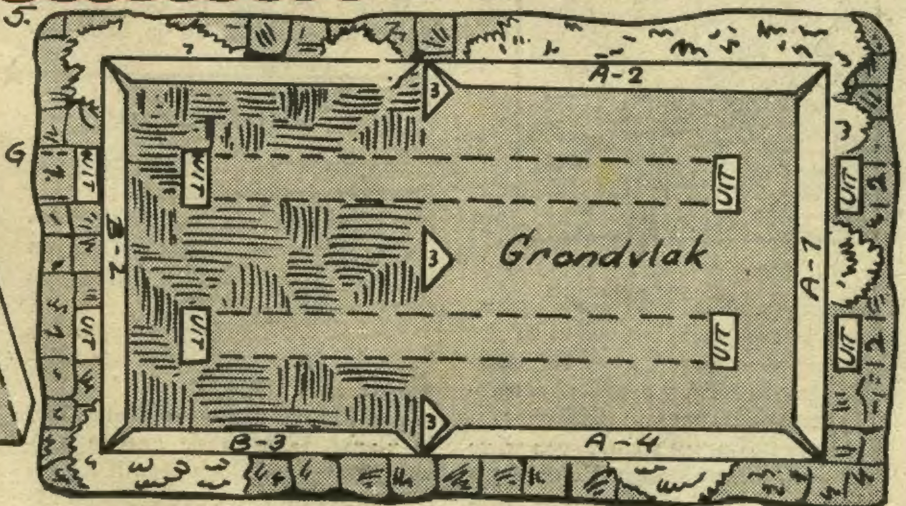

Dak

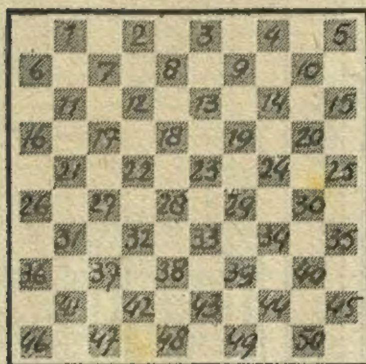

Schutting

WAT WORDT ER GESPEELD ?

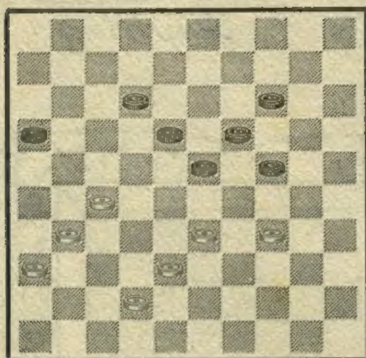
WIJ LEREN DAMMEN

Op voorbeeld 1 zie je veertien stenen staan;
Wit doet een zet en een zwarte steen moet slaan,
Maar nu botst wit tegen steen negentien aan!
Die slaat achteruit en moet naar ruit acht gaan.
Maar wit doet weer een zet en weer moet zwart slaan,
En dan....? Dan is het met zwart gedaan!

Ik heb jullie de vorige keer beloofd, dat ik je zou vertellen, wat een probleem is. Nou, het is heel eenvoudig; kijk maar eens naar voorbeeld 1. Zo'n

Voorbeeld 1

Wit speelt en wint.

gedrukt dambord heet een *diagram,* weet je nog wel? We zullen in het vervolg dan ook niet meer van voorbeelden of gedrukte damborden spreken, maar gewoon van *diagrammen.*

Op het diagram staan zeven witte en zeven zwarte stenen. Echte dammers zeggen niet stenen, maar *schijven.* Dat woord zullen we in het vervolg dus ook maar gebruiken.

Op het diagram staan dus zeven witte en zeven zwarte schijven.

Er onder staat: *Wit speelt en wint.*

Dat betekent, dat wit aan de beurt (aan zet) is, en dat wit moet winnen.

Stel je dus voor, dat je een partij aan het spelen bent, en dat je wit hebt.

Je hebt al dertien schijven van je tegenstander geslagen en die heeft er evenveel van jou genomen; jullie hebben er dus ieder zeven over.

Nu ben jij aan zet. En je kunt winnen! Zo maar, zonder dat je tegenstander er iets aan kan doen! Zelfs al was het de wereldkampioen in eigen persoon!

Hoe dat dan wel gaat?

Wel, lees het gedichtje nog eens goed over: Op de tweede regel lees je: Wit doet een zet en een zwarte steen moet slaan.

Daardoor word je misschien nog niet veel wijzer. Maar op de volgende regel lees je, dat wit dan tegen steen 19 aanbotst!

Denk nu eens goed na en probeer te vinden, hoe wit tegen die schijf 19 kan botsen. Hij moet daarvoor natuurlijk naar ruit 13 slaan, want op de vierde regel van ons gedichtje lees je, dat schijf 19 achteruit slaat naar ruit 8.

Ik heb het jullie nu heel erg gemakkelijk gemaakt en je hebt natuurlijk begrepen, dat wit schijf 27 naar ruit 21 speelt.

Zwart moet slaan van ruit 16 naar ruit 27.

Wit slaat van 31 naar 13. (Botst tegen schijf 19 aan!)

Zwart moet slaan van 19 naar 8.

Nu is wit weer aan zet. Hij geeft één schijf en.... slaat er drie! Helemaal naar ruit 7! Vlak bij de damlijn!

En dan? Ja, lees de laatste regel van het gedichtje nog eens over: Dan is het met zwart gedaan!

Nu heb ik genoeg gezegd; de rest moet je zelf vinden. Als je het niet kunt, kijk dan de volgende week maar naar de oplossing. Maar ik denk vast, dat je het wel kunt!

Gisteren vroeg een jongen mij, wie verloren had als in een partij alle schijven waren weggeslagen, behalve één witte en één zwarte. De witte schijf staat op veld 50 en de zwarte op veld 45. Zwart is aan zet.

Nou, die jongen heeft vast niet onze dambabbeltjes gelezen, want dan zou hij hebben geweten, dat zwart verliest. Zwart is immers aan zet! En hij kan niet spelen! Nogal eenvoudig!

Zwart heeft verloren:

PATS.... WEDEROM PATS

Een aardig spelletje, maar dat een tikje zelfbeheersing vraagt.

We gaan met zijn tweeën geblinddoekt tegenover elkaar zitten en klemmen de schoenzolen flink tegen elkaar aan.

Elke speler houdt een opgerolde krant in de hand. Dat is het slagwapen.

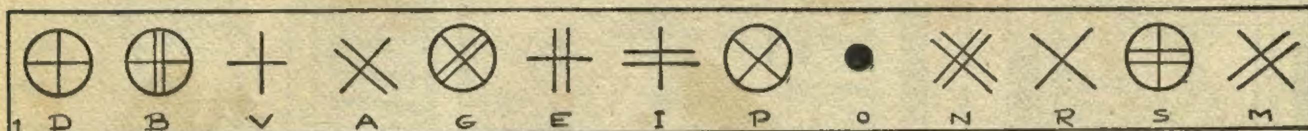
Een van ons begint te vragen: Ben je klaar? Waarop de andere antwoordt met ja. Doch terwijl hij dit zegt, buigt hij zijn bovenlichaam zover mogelijk naar voren, naar rechts of naar links. Achteroverliggen is verboden. Hij, die de vraag stelde, mag nu een slag doen in de richting, waar hij denkt zijn tegenstander te kunnen meppen. Elke voltreffer is een punt. Dan komt de andere aan de beurt.

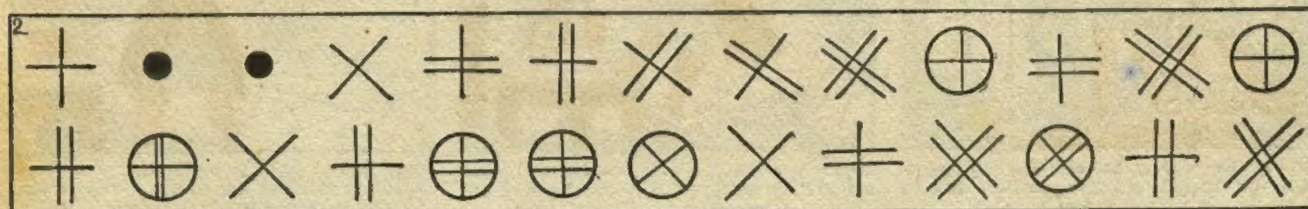

Een bladzij PUZZLES

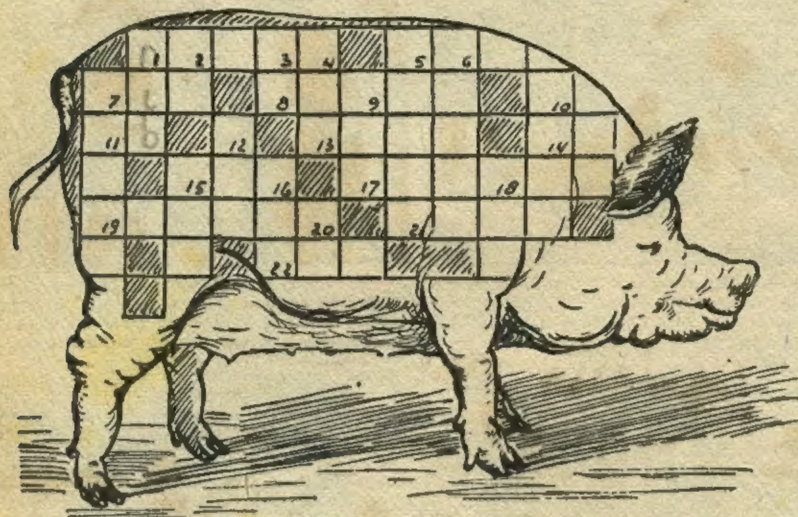
ONZE SPREEKWOORDENREBUS

★ Vervang in vak 2 alle tekens door de juiste letters. In vak 1 vinden jullie de sleutel voor de oplossing. Hoe luidt dit spreekwoord?

VARKENSPUZZLE

Van links naar rechts:

1 Opstandeling
5 Brandstof die gewoonlijk uit een buis komt
7 Is een waterplant
8 Zijmuur. Soms ook voorkant van een huis
11 Natuurverschijnsel dat je alleen aan zee vindt
13 Niet altijd
14 Ziet wit van buiten en geel van binnen
15 Voordat
17 Dergelijke koekjes worden niet gebakken
19 Opeenvolgende reeksen
21 Plof
22 Laag. Gebruik je ook bij een aftreksom.

Van boven naar beneden:

1 Deel van je borstkas
2 Boom en muzieknoot tevens
3 Gebruikt de boer op het land
4 Leer je op school en thuis
5 Het ontbreken van iets wordt gevoeld als een....
6 Is een bitter kruid. Bestaat uit de letters van het woord melas
7 Zet je een schoen op om hem te bewerken
9 Niet leeg, maar....
10 Ga je deze zomer misschien in pootje baden.
12 Schrijf je op met een griffel
15 Tijdperk. Als je 't omdraait is het een vlaktemaat van 100 M^2
16 Moet je aan je fiets hebben
18 Kun je je lelijk mee bezeren, als je van hoog komt
20 Muzieknoot. Wordt ook B genoemd

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

HOGE BOMEN
VANGEN VEEL WIND

Wie een hoge plaats inneemt in de samenleving, trekt sterk de aandacht; hij wordt veel beoordeeld, en vaak ook gemakkelijk veroordeeld. Hij moet bizonder voorzichtig zijn in zijn doen en laten, want hij wordt steeds op de vingers gekeken. Hij die op een hoge plaats zit, moet dat wel voor lief nemen, want „hoge bomen vangen nu eenmaal veel wind."

*

Kamraadsel:

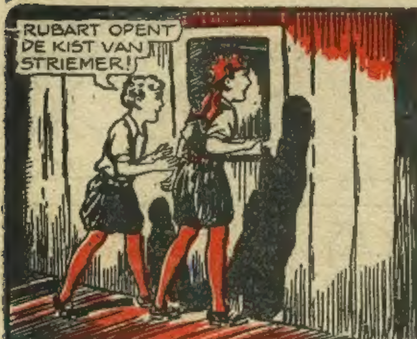
T		K		L		J		T
A		R		E		A		A
S		A		E		G		A
C		A		U		E		R
H	A	N	S	W	O	R	S	T
	A		T		L		L	
	R		E		I		A	
	D		R		F		K	
	B		R		A		K	
	E		E		N		E	
	I		N		T		N	

*

De wolf en de zeven geitjes:

Eén boven op de lamp
Eén in de kast.
Eén onder de tafel.
Eén achter de wijzerplaat.
Eén in de grote kist.
Eén in de soepketel.
Eén in de schoorsteen.

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

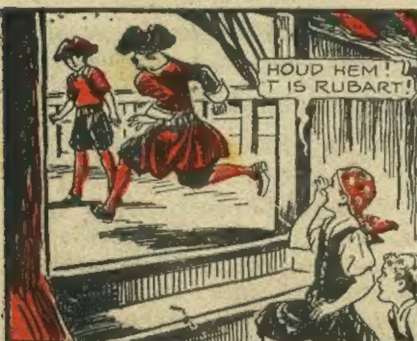
Rubart, de zeerover, had zich van de juwelenkist van Striemer meester gemaakt. Bas en Jim sloegen hem gade.

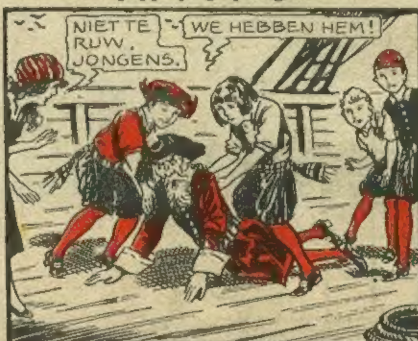
Ze zagen de rover de kist openen en opeens deinsde hij achteruit. Uit de kist was een poppetje gesprongen!

Daro had al dadelijk begrepen, dat hij met Rubart te doen had. Jim en Bas grinnikten van pret en de zeerover keek angstig rond.

Hij rende naar het dek, achtervolgd door Jim en Bas, die „houd hem" schreeuwden. Daro en Sjel vingen de zeerover op.

Ze hadden hem spoedig overmand. Maja, die op het lawaai was toegesneld, vroeg haar kameraad, hem niet te hard aan te pakken.

„Wees gerust, Maja," lachte Daro, „we zullen behoorlijk recht over hem spreken." „En hij mag zich nog verdedigen ook," zei Sjel.

Rubart werd in een grote ton gezet. Sjel en Bas waren de aanklagers en Jim was de griffier. Hoe de zeeschuimer ook schold, hij werd schuldig verklaard aan roof.

Hij zou op een verlaten eiland worden afgezet. Zodra zulk een eiland in zicht kwam, liet „De rappe Jager" het anker vallen en Rubart werd in een boot gezet. Sjel en Bas zouden hem wegbrengen.

Rubart zat nors en somber te kijken. Maar opeens zag hij verrast op en grinnikte. „Hij heeft wat in de zin," fluisterde Bas. „Laten we goed opletten."

Toen de oever bereikt was, maakte Bas Rubart's boeien los. „Hier laten we je achter," zei Sjel. „Dat staat nog te bezien," glimlachte Rubart, die twee van zijn gezellen zag.